

Fagnotat

Vurdering av kulturminner og kulturmiljø, KDP Sluppen

Trondheim Kommune, byantikvaren

Vurdering av kulturminneverdier - KDP Sluppen

Tempevegen 21: Lauguna fabrikker AS etablerte seg i Trondheim i 1952, for produksjon av varmtvannsberedere med mer. Anlegget er et fint eksempel på småindustri innen VVS-bransjen, noe som senere skulle prege større deler av området. Betongbygningen fra tidlig etterkrigstid, har en enkel arkitektonisk karakter. Det karakteristiske neon-skiltet med fabrikkens logo kan antas å være opprinnelig.

Bygningen er i antikvarisk klasse C og har antikvarisk, og ikke minst miljømessig verdi.

Tempevegen 37: Dette er Sivilforsvarets beredskapslager fra 1959, tegnet av arkitektene Arnstad og Heggenhøgen. Anlegget er interessant som et ikke-militært anlegg fra tidlig kald krig.

Dette er en skalltakskonstruksjon med sine karakteristiske buer samt et tårn med aksentuert avslutning for slangetørk. Anlegget er i antikvarisk klasse C, som kulturhistorisk og arkitektonisk verdifullt. Anlegget vurderes som klart bevaringsverdig.

Bratsbergsvegen 5: Siemens-anlegget på Sluppen ble bygget tidlig på 1960-tallet som produksjonsanlegg for Siemens Norge A/S. Det er tegnet av arkitekt Herman Krag og fremstår etter mer enn 50 år stadig som et enestående arkitektur-ikon i Trondheim. De viktigste opprinnelige bygningene er verkstedet, lageret og administrasjonsbygningen; noe senere er bl.a. en stor elektro-varmefabrikk kommet til. Det ikoniske i karakteren skyldes især bruken av varmt rød-lakkerte korrugerte stålplater som ytterkledning på alle bygninger i samspill med en arkitektonisk minimalistisk ytre form, noe som i særlig grad gjør seg visuelt gjeldende i den syv etasjer høye administrasjonsbygningen.

Siemens-anlegget har en klar og sterk arkitektonisk karakter, det har vært brukt av en internasjonal industribedrift med høye kvalitetskrav basert på stabilitet i type produksjon over lang tid, og det har vært preget av en velutviklet og sterkt vektlagt identitet. Alt dette har til sammen ført til at anlegget, tross endringer i form av nybygging og av fysisk tilpasning til endrede produksjonsforhold (inkl. nye tekniske krav), i store trekk fremdeles er det anlegget vil lære å kjenne for vel 50 år siden.

Når det gjelder Siemensanleggets mest markante ikon, administrasjonsbygningen, foreligger det en klar kunst- og kulturhistorisk begrunnelse for å legge avgjørende vekt på bevaring: kompromissløst når det gjelder romkarakter, overflater, materialbruk og detaljering etc i entré- og foyéarealene i inngangsetasjen; noe smidigere når det gjelder en forsiktig funksjonell oppgradering i kontoretasjene.

Anlegget i sin helhet, med lager- og produksjonbygg, anlagt i parkmessige omgivelser, har arkitektonisk og miljømessig verdi, og er siden 1990-tallet klassifisert som antikvarisk verdifullt. Høyblokka har høy arkitektonisk egenverdi og bør løftes til antikvarisk klasse AB ved rullering av kommuneplanens arealdel.

Nidarvoll skole:

Gulskolen

Den eldste eksisterende skolen er den såkalte "Gulskolen", tatt i bruk i 1904. Den toetasjes panelte bygningen med saltak og skifertekking har sveitserstilspreg.

I 1935 kom et tilbygg som i praksis er en forlengelse av 1904-bygget, med lik kledning, skifertekking, brystningsfelt og gurtgesims. Vinduene har et annet format, men tilbygget fremstår som et fint eksempel på hvordan forlengelse av bygg ble løst i førmodernismen, med klare paralleller til tradisjonene med trønderlåna.

“Gulskolen” er av høy antikvarisk klasse (B) og er en av få bevarte skoler i sitt slag i Trondheim. Bygningen er foreslått som hensynssone kulturmiljø med bestemmelser om vern i pågående planarbeid.

Gymnastikkbygget

Den funksinspirerte gymnastikkbygningen ble tegnet av arkitekt F.W. Rode og sto ferdig i 1939. Den toetasjes bygningen er trolig i reisverk, med stående uprofilert tømmermannskledning. Mot øst er det etablert et mindre tilbygg på 1980-tallet, men utover dette fremstår bygningen som intakt.

Med den nye skoleloven av 1936 ble gymnastikk et obligatorisk fag, og det ble derfor oppført flere gymnastikkbygg også i Trondheim allerede før 2. verdenskrig. Den på Ranheim er i antikvarisk klasse B og ble også tegnet av arkitekt Rode (1938). Sammen med gymbygget på Nidarvoll utgjør disse ikke bare en vesentlig del av byens skolehistorie, men de er også viktige eksempler på tidlig funksjonalisme i Trondheim. Det kan i denne sammenheng nevnes av arkitekt Rodes gymbygg på Strindheim fra 1937 også er revet.

Funksjonalismen/tidligmodernismen er underrepresentert på aktsomhetskartet for kulturminner, og byantikvaren jobber med et prosjekt som har som mål å bedre denne situasjonen. Det er derfor viktig at representanter på tidligmodernismen som allerede er en del av aktsomhetskartet blir bevart og ivaretatt. Bygningen er i antikvarisk klasse C og foreslått som hensynssone kulturmiljø med bestemmelser om vern i pågående planarbeid.

1956-bygget

I 1956 ble gymsalen forlenget med et betongbygg, etter tegninger av Henrik Semmelmann. Som vi tidligere har pekt på så hadde det vært ønskelig at også dette bygget ble bevart, men vi forstår at dette vanskeligere lar seg gjøre. I forbindelse med pågående plansak har Byantikvaren har spilt inn at denne bygningen kan vurderes revet, forutsatt god dokumentasjon før riving, i tråd med byantikvarens retningslinjer.

Sluppenvegen 6: Trondheim Energiverks anlegg er et påkostet anlegg, tegnet av arkitektene Arnstad og Heggenhougen. Driftsbygget utgjør den eldste fløyen mot vest og ble tegnet i 1964. I 1976 ble anlegget utvidet med et mellombbygg og ny, tverrstilt hovedfløy, kjent som administrasjonsbygget.

TEVs gamle anlegg er parkmessig anlagt, der terrengforholdene har bidratt til også å gi anlegget en tydelig landskapsmessig verdi.

Anlegget har inntil videre ikke blitt kartfestet på aktsomhetskartet for kulturminner, men dette bør vurderes i forbindelse med rullering av kommuneplanens arealdel.